

1R D'ESO · FCR · UNITAT 3

Pagar i deure

Efectiu, targetes, Bizum, terminis i deutes

3

PER A COMENÇAR

En aquesta unitat aprendràs a...

- Distingir l'efectiu, la targeta de dèbit, la de crèdit i la de prepagament.
- Llegir un extracte bancari i un rebut domiciliat.
- Explicar com es paga amb transferència i amb el mòbil, i quins errors cal evitar.
- Comparar estalviar abans de comprar amb comprar ara i pagar després.
- Reconéixer els senyals d'alarma d'un deute que es complica.

SITUACIÓ DE PARTIDA · CAS FICTICI

Una situació de partida

És gener a 1r B de l'IES Ribera Norte. El dissabte passat van anar al cine i Dani va avançar les quatre entrades amb la targeta de sa mare, amb permís. Ara vol recuperar els diners. Les entrades van costar el mateix, però cal comprovar quant deu cadascú. Inés Varela escriu a la pissarra: pagar ara o pagar després? Però el cine és només el principi. A classe es parlarà de targetes, de pagaments amb el mòbil i de quan un deute deixa de ser un favor entre amics i comença a ser un problema. Hugo creu que amb targeta no es gasta res perquè no es veuen els bitllets.

❓ Com solen pagar a ta casa: amb bitllets, amb targeta o amb el mòbil?

❓ Si un amic paga una cosa per tu, com li tornes els diners?

❓ És el mateix comprar una cosa hui i pagar-la en diversos terminis que estalviar i comprar-la més tard? Per què?

MAPA DE LA UNITAT

El que anem a vore

- **3.1** Efectiu i targetes
- **3.2** Pagar amb el mòbil
- **3.3** Estalviar o deure
- **3.4** Tipus de deutes
- **3.5** Els riscos d'endeutar-se

Formes de pagar

Efectiu

Veus com se'n va el diner.

Dèbit

Ix del teu compte en pagar.

Crèdit

El banc paga i et cobra després.

Prepagament

Només gastes el carregat.

CLAU

El PIN és secret: **mai** no l'apuntes a la targeta.

Abans de pagar amb el mòbil

1

Qui?

Qui t'ho demana.

→

2

Quant?

Llig l'import.

→

3

Per què?

Entén el motiu.

CLAU

Un error amb desconeguts és molt més seriós que entre amics.

3.2 · DADA · BANC D'ESPANYA

Com paguem a les botigues?

Mitjà principal de pagament en botigues, a Espanya, en 2026.

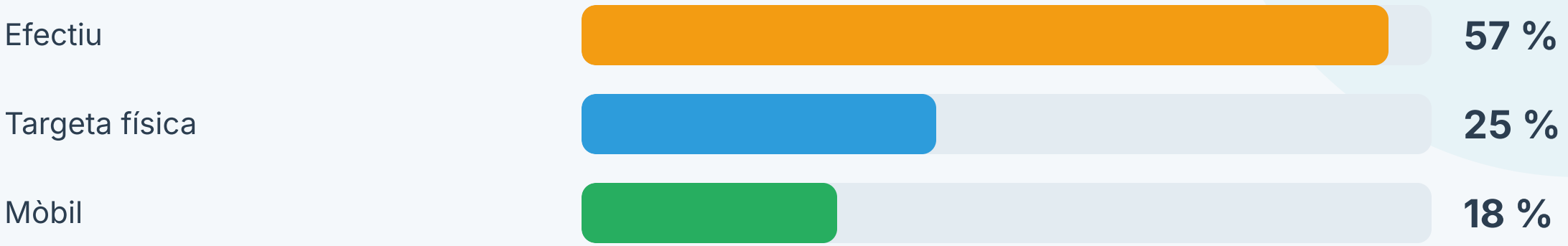

Font: Banc d'Espanya, nota de premsa de 26/10/2026 (consulta: 11/2026).

CLAU

El mòbil guanya terreny, però l'efectiu continua sent el més usat.

Uns auriculars de 60 €

OPCIÓ	CÀLCUL	TOTAL
A: estalviar	10 × 6	60 €
B: terminis	11 × 6	66 €
B amb un retard	66 + 5	71 €

CLAU

Pagar a terminis costa **6 € més**: eixe és el preu de no esperar.

Estalviar primer o comprar ara

Estalviar primer

- No pagues res extra
- Aprens a esperar
- Has d'esperar

VS

Comprar ara

- El tens ja
- Pots pagar interessos o recàrrecs
- Deus diners

CLAU

Abans de decidir, **multiplica la quota pels mesos**.

Tipus de deutes

Préstec personal

Es torna en quotes.

Crèdit

Diners disponibles que es paguen després.

Hipoteca

Per a comprar una casa.

CLAU

En un crèdit tens **14 dies** per a desistir, sense penalització.

🙋 PREGUNTA PARA LA CLASE

Una botiga diu «només 11 € al mes» durant 6 mesos. Quant pagaràs en total?

A 11 €

B 66 €

C 17 €

✔️ Quota × mesos = 11 × 6 = 66 €. La quota xicoteta enganya.

REPÀS

Idees clau

- **Mitjans de pagament.** Efectiu, targetes: dèbit, crèdit i prepagament, transferència amb iban, extracte i rebut.
- **Pagar amb el mòbil.** Bizum i número de telèfon, llegir la sol·licitud abans de pagar, comprovar qui, quant i per què.
- **Estalviar o deure.** Estalviar primer i comprar després, comprar ara i pagar després: cost total, sobrecost = total − preu.
- **Deutes.** Préstec, crèdit i hipoteca, interessos i quota, quota xicoteta no és deute barat, riscos i senyals d'alarma.

PER A ACABAR

Per a pensar

1 Com pagues tu normalment? Pensa en un avantatge i un risc d'eixe mitjà de pagament.

2 Abans de comprar alguna cosa a terminis, quines tres preguntes et faries?

3 Si algú et demana diners pel mòbil, quines tres coses comproves abans de pagar?

Ara et toca a tu!

Repassa, practica i comprova el que has aprés.

📝 **Resum**

✅ **Test**

👆 **Interactius**

Llibre, presentacions, resums i tests gratuïts a **josesande.com**